

Projekt

z dnia 11 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie uchwalenia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dobrzyńiewo Duże na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1153) w zw. z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się 3-letni Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dobrzyńiewo Duże na lata 2026-2028 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobrzyńiewo Duże.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Daniel Tofiło

*praca o spieranie
Uchw. ds. Społecznej*
WÓJT GMINY
mgr Wojciech Cybulski

Z up. WÓJTA GMINY
mgr inż. Krzysztof Bagiński
SEKRETARZ GMINY

SKARBNIK GMINY
mgr Monika Elżbieta Krawczyński

Z up. WÓJTA GMINY
mgr Marta Siemieniuk
ZASTĘPCA WÓJTA

KIEROWNIK
Gminnego Urzędu ds. Pomocy Społecznej
mgr Agata...

I. Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem dla dziecka, które kształtuje całokształt jego osobowości, systemu wartości i w konsekwencji stanowi o jakości jego przyszłego życia w stopniu największym. Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega na opiece i wychowywaniu dziecka, na dbałości o jego prawidłowy rozwój, poziom edukacji, zdrowie i samorealizację. Rodzice powinni w szczególności chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża obecnie szereg czynników, których oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci. Rozwiązaniem dla tych problemów jest prowadzenie spójnych i zgodnych z potrzebami rodzin działań pomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych oraz prowadzenie działań edukacyjno- dydaktycznych. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odtworzeniu właściwych relacji w rodzinie oraz w wypełnianiu stosownych ról społecznych. Rodzina winna być w miarę możliwości wspierana jak najwcześniej, bardzo istotne są działania profilaktyczne. Na pierwszy plan wysuwa się zapewnienie optymalnych warunków do rozwoju dzieci (szczególnie najmłodszych) oraz młodzieży. Normy i wartości związane z ich wychowaniem powinny być kształtowane na jak najwcześniejszym etapie współpracy z rodziną. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny, przy jej zaangażowaniu, stosując zasadę pomocniczości. Istotne jest traktowanie rodziny jako podmiotu, a nie przedmiotu w pracy socjalnej i każdej pracy z rodziną.

Działania gminy powinny być przede wszystkim skierowane na działania profilaktyczne i wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie. Podstawą jest tu prawidłowa diagnoza oraz działania wspierające dziecko - tu przede wszystkim istotna jest współpraca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich programów wspierania rodziny. Ustawa ta wprowadziła również nowe formy wsparcia rodziny na poziomie gminy

- asystenta rodziny i rodzinę wspierającą, których celem jest osiągnięcie przez rodzinę mającą problemy w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Podejmowane działania mają zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie zostało wyeliminowane zagrożenie zabrania dziecka z rodziny lub zapewniony został szybki powrót do rodziny dziecka, które z uwagi na jego dobro musiało zostać umieszczone poza rodziną.

Celem Programu jest zaplanowanie i podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomocy udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, w tym alkoholizmu i przemocy w rodzinie. Skale problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin dysfunkcyjnych w gminie Dobrzyniewo Duże można określić w oparciu o dane własne GOPS w Dobrzyniewie Dużym, które statystycznie obrazują zakres udzielanej pomocy socjalnej z uwagi na występujące w rodzinach potrzeby, których nie są w stanie samodzielnie zaspokoić. Nie zaspokojone potrzeby pogłębiają dysfunkcje, prowadząc do sytuacji niekorzystnej zarówno dla dziecka jak i rodziców.

Działania z zakresu pomocy rodzinie są realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym. W ramach wspierania funkcji opiekuńczych rodziny dziecka w strukturach GOPS działają:

1/**Asystent rodziny**, którego praca polega na aktywnym wspieraniu rodziny, reagowaniu na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, które otrzymuje z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, policji, pielęgniarki środowiskowej. Głównym celem asystenta rodziny jest osiągnięcie podstawowego poziomu stabilności życiowej w rodzinie; Asystent rodziny jest także koordynatorem kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

2/ **Zespół interdyscyplinarny**, który zajmuje się problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy. Wśród swoich członków skupia przedstawicieli instytucji działających na rzecz przeciwdziałania temu zjawisku.

W 2024r. pomoc i wsparcie w ramach pomocy społecznej uzyskało 182 osoby (tj. 121 rodzin, w tym 225 osób w rodzinach). W Gminie Dobrzyniewo Duże najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2024 roku było kolejno: ubóstwo - 41 rodzin, niepełnosprawność – 49 rodzin, długotrwała choroba – 28 rodzin, bezrobocie – 43 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa - 15 rodzin, w tym 6 rodzin wielodzietnych oraz 5 rodzin niepełnych.

Udzielone świadczenia z pomocy społecznej w 2024r:

- zasiłki stałe - 47 rodzin
- opłacenie składki zdrowotnej za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej za 39 osób
- zasiłki okresowe - 48 rodzin

- oferty organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, - realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”, finansującego dożywianie dzieci w szkołach i w przedszkolu.	wolnego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
--	--

Szanse	Zagrożenia
- utrzymanie stałego zatrudnienia asystenta rodziny, - wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat sprawowania funkcji opiekuńczo – wychowawczej (przez rodziny pozostające pod opieką asystenta rodziny), - możliwość pozyskiwania środków pozabudżetowych na projekty rozwijające, Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników instytucji wspierających rodzinę. - rosnąca świadomość i reakcje społeczności lokalnej na przypadki krzywdzenia bądź zaniedbywania dzieci, - budowanie zintegrowanego systemu wsparcia (umocnienie współpracy pomiędzy podmiotami – pomoc społeczna, oświata, inne służby, w celu wielowymiarowego wspierania rodzin).	-postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne, - rosnąca liczba rodzin nie interesujących się dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej, - wzrost obligatoryjnych dla gminy wydatków związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej, - wypalenie zawodowe pracowników, - rosnące potrzeby w zakresie leczenia psychiatrycznego i uzależnień dzieci i młodzieży, - zagrożenia związane z wychowywaniem dzieci w rodzinach niepełnych, - przemoc występująca w rodzinach -Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, -Rozluźnienie więzi rodzinnych.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi stanowią znaczącą część podopiecznych pomocy społecznej, w rodzinach tych występują dysfunkcje takie jak:

- uzależnienia,
- przemoc domowa,
- bezradność w sprawach socjalno- bytowych,
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych,
- problemy w pełnieniu ról społecznych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. W związku z powyższym istotną rolę odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowymi rzeczowym. Pracownicy socjalni to pierwsze osoby, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

- Osobom doświadczającym przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze;
- Dzieciom i młodzieży zagrożonym niedostosowaniem społecznym;
- Dzieciom oraz młodzieży wychowującej się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej;
- Dzieciom oraz młodzieży opuszczającej instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej;
- Rodzinom zastępczym oraz rodzinom wspierającym;
- Kadrze instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom;

Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej	-liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach -wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.
Cel szczegółowy 3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz	

rozwiązywanie już istniejących problemów.	
Zadania	Wskaźnik realizacji działań
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	-liczba rodzin objętych działaniami, -liczba i rodzaj działań
Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym.	-liczba rodzin objętych działaniami, -liczba i rodzaj działań
Wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających pomocy i wsparcia.	-liczba i rodzaj działań
Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy.	-liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin.	-liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
Monitorowanie przez pracownika socjalnego środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez Rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.	- liczba rodzin objętych monitorowaniem

VIII. Finansowanie

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodzinie w Dobrzyniewie Dużym na lata 2026-2028 odbywać się będzie w ramach środków budżetowych.

IX. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakładany efektem realizacji Programu jest polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia

odbudowywanie właściwych relacji rodzinnych w tym: pozostawienia dzieci w miejscu zamieszkania, reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.

X. Koordynowanie i monitoring

Monitoring realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 dla Gminy Dobrzyniewo Duże będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu, i jednocześnie instytucji wiodącej przy jego realizacji. Działania wyznaczone do realizacji będą obszarami podlegającymi monitorowaniu.

Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art.179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej